

עושין פסין פרק שני עירובין

ב.

עין משפט
נר מצוה

א שנת קא: לקמן כה,
ב שנת ו: לקמן כה,
ג [לקמן שס, ט] וניגלה
ד כט: [ש"ק, ט] (ס, ט) שנת
ה ע"ש לקמן ט"ו, ו) כס"א
ו לפת, ח) ח"ו זה יצטרע ע"פ
מחשבת דלמ"ה, ג) [לקמן
ז: ט] (י) כתיבת יג: וס"א

א) שנת קא: לקמן כה,
ב) שנת ו: לקמן כה,
ג) [לקמן שס, ט] וניגלה
ד) כט: [ש"ק, ט] (ס, ט) שנת
ה) ע"ש לקמן ט"ו, ו) כס"א
ו) לפת, ח) ח"ו זה יצטרע ע"פ
מחשבת דלמ"ה, ג) [לקמן
ז: ט] (י) כתיבת יג: וס"א

הנהרות הב"ח

א) רש"י ד"ה אסור
לטלטל וכו' דמפרש רב
הונא שצמא אסור:
ב) ה"ה פ"י איתמר
וכי' להיתכן הראשון וכן
מחצלות כ"י צמוד לא
חזרו: (א) ד"ה לא יעמוד
וכי' ואע"ג דנמקס שאין
כו' ד' על ד' אמרין כ"ל
ותיבא אמות נמקס:
ד) בא"ד ארבעה
משחיכה דלי שדי להו
אמי לדי חיוב טעמא:

מוסף רש"י

אלא לזרוק. לחומרא
(לקמן בה) לחיי הורק
ממנה לה"ר או להפך
(שבת ק"א) אבל לטלטל
לא. להיות מותר לטלטל
במכה אסור מדביתה
(שם) לא יעמוד אדם
בה"ר וישתה בה"ר.
ויעט פיו ויחשו לה"ר
לאחז כלי ושלמות, מזה
שנא יוצא הכלי אליו
ונמלא מתמיב טעמא (שבת
א"י) בה"ר וישתה וישתה
בה"ר. וישתה וישתה
לה"ר וישתה, מזה שנא
יכנס הכלי אליו (קמ"ו
ט"ז).

רבינו הנואל

ותבו בעא מיניה חזר
שראשה אחד נכנס לבין
הפסין. מותר לטלטל
מתוכה לבין הפסין ומבין
הפסין לתוכה. אבל
שתי חצירות נכנסות
לבין הפסין אסור. אמר
רב הונא ואפי' עיריבו
חצירות זו עם זו גזירה
שמה יאמרו עירוב מועיל
לבין הפסין כו'. (ורבה)
[ורבא] אמר עיריבו
מותר. ותניא כוותיה חצר
שראשה אחד נכנס לבין
הפסין מותר לטלטל
בתוכה לבין הפסין כו'
ושתי אסור, במה דברים
אמורים בשלא עיריבו
[ואכל עירובא] מותר. ורב
הונא משני בהדרין עיריבו.
כלומר אילו שתי חצירות
הכנסות לבין הפסין הדרן
מתערבין, או כגון שביטל
אחד מהן רשותו לחברו
והויקן כמתא. אבל אי
לא הדרן מתערבו אסור.
והויקן כמתא. והילכתא
כרבא. בעא מיניה אביי
מרבא יבשו מים בשבת,
מותר לטלטל בין הפסין
אין לא. ואפשי ליה
לא נעשו פסין מחיצות
אלא בשביל המים יבשו
המים בטלו המחיצות.
ואמר אביי באו מים
בשבת לא קא מיבעיא
לי דהא כל מחיצה
שנעשית בשבת בין במיזד
בין בשנוג שמה מחיצה,
הילכך כיון שבאו מים
מותר. והא דאמר רב
נחמן לא את שנו אלא
לזרוק אבל לטלטל אסור
במיזד איתמר, והני מיא
לא במיזד הביאות, אלא
ממי המטר וכיוצא בהן
באו מעצמן. א"ר אלעזר
הזורק מבין רשות הרבים
לבין פסי ביראות חייב.
וכן העושה כמין פסי
ביראות ברשות הרבים
וזרק לתוכן חייב (דברכות
הרבים דמי. ואע"ג דבבבקי
ביה כדתנן ואם היתה דרך
הרבים מפקתה יסלקנה
לצדדין, וחכמים אמורים
אין צריך. ר' יוחנן ור'
אלעזר דאמרי תרווייהו
כאן הודיעך כחון של
מחיצות, דאע"ג דבבבקי
ביה כיון דקיימי מחיצות
כירשות היחיד דמי, וסיפק
מותר להקריב לבאי כו'.
תנן התם בסוף המסכת
לא יעמוד ברשות הרבים
וישתה ברשות היחיד אלא
אם כן הכניס ראשו ורובו
למקום שהוא שותה כו'.

דהדרין וערבן. והכי פירושו שמים אסורות אפי' עירבו ואם
עירבו כו' דהיינו כלומר דהדרין וערבן מותרות כשעירבו:
מחיצה אין כאן. אע"ג דלמי אית ליה ש' שבת הואיל והותרה
הותרה מודה הכא משום דליכא מחיצות:

אמר ליה מוסר. דהא ליכא דיורין בין הפסין דליסקו עלייהו דליהוי
מוציא מרשותו לרשות חצירו: שמים מאי. שמים זו אלל זו ומחילה
ביניהן ושמהין ראשן בין הפסין: אסור. לטלטל מתוכן לבין הפסין
דמפרש (א) טעמא רב הונא: ואפי' עירבו. דרך הפתח שבמחילה

כי איתמר דרב נחמן אמורד
איתמר. והא דלמרינן שצבת

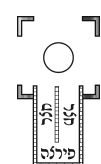
תרי גוויי אילן הכא נמי תרי גוויי גדר בעא
מיניה אביי מרבה חצר שראשה נכנס לבין
הפסין מהו לטלטל מתוכה לבין הפסין ומבין
הפסין לתוכה א"ל מותר שמים מאי אמר ליה
אסור אמר רב הונא שמים אסורין ואפילו
עירבו גזירה שמה יאמרו עירוב מועיל לבין
הפסין רבא אמר עירבו מותר א"ל אביי לרבא
תניא דמוסייע לך * חצר שראשה אחד נכנס
לבין הפסין מותר לטלטל מתוכה לבין הפסין
ומבין הפסין לתוכה אבל שמים אסור בר"א
שלא עירבו אבל עירבו מותרין לימא תיהוי
תיובתא דרב הונא אמר לך רב הונא התם
דהדרין וערבן בעא מיניה אביי מרבה יבשו
מים בשבת מהו א"ל * כלום נעשית מחיצה
אין

קא' אמורד:
קמ"ב כ"א וסבירא ליה. ומיהו לר'
יומנן ודאי כאן ולא ס"ל
דלמרי' לקמן: ר"א יעמוד אדם.
בפרק בתרא (ד' ט"ז). מוקי לה
במפליס הלרינין לו וגומי' דלמלא יכניס
אזלו וקשיא דמיפוק ליה דקא
מעיל מרשות הרבים לרשות היחיד
כמו משמין ורק מרשות הרבים
לר"ה דלמסינן לקמן ורש"י מיך
לקמן דלא דמי למשמין ורק דשומה
עמיד עקירה והנחה צדד רשותא
דמשמין נחין צדד פיו שהוא מקום
פטור ואע"ג דחוזרין ונבלעין אין
לחוש הואיל ונחו צדד פטור ואע"ג
דצמקס שאין כו' ד' על ד' (א) (אמות)
אמרין ונבלעם שלא לחיפוי התם
גזרינן דילמא אמי לאחויי צדדי
אזל הכא אי אפשר כלל שלא ינחו
מעט צפוי קודם שיצטעם אזל
צמשתין ורק לא חשיב פיו מקום
פטור כיון דפיו וגופו הן צמקס א'
ולפי זה היה מותר להוציא ראשו
מרה"ר ולרוק כיון דפיו צמקס אחר
הוי מקום פטור והא דמצעיא לן
בפרק בתרא (ד' ט"ז). הוא צרה"י ופי'
האמה צרה"ר מהו היינו משום דמי
רגלים מיד כשנעקרו מגופו שוב אין
נחיס צפי האמה אזל מפ"ק שצבת
(ד' ג) קשיא דקמרינן התם אדרבה
משחיכה דלי שדי (ו) ליה אמי לדי
חיוב טעמא לא קנסינן והשתא היכי
צדי לדי חיוב טעמא הואיל ונחו
צדו שהוא מקום פטור וי"ל דלא
חשיב הנחה צמקס פטור אלא צדד
שהוא נוטל ממקומו אזל התם שהכלי
נח מאליו לא חשיב הנחה צמקס
פטור ולפי זה אסור להוציא ראשו
אמי לדי חיוב טעמא כגון שיתן מיזד
ואת לידו אחרת וי"ל דלאירי כשנעקד

בין בשנוג בין במיזד בין באונס בין בצדדן
שמה מחיצה ולא איתמר עלה אמר ר"נ לא
שנו אלא לזרוק אבל לטלטל לא * כי איתמר
דר"נ אמורד איתמר אמר ר"א * הזורק לבין פסי
הביראות חייב (א"ל) פשיטא אי לאו מחיצה
היא היכי משתרי ליה למלאות לא צריכא
דעבד כעין פסי ביראות בה"ר וזרק לתוכה
חייב הא נמי פשיטא אי לאו דבעלמא מחיצה
היא גבי בור היכי משתרי ליה לטלטלי * לא
צריכא אע"ג דקא בקעי בה רבים ומאי קמ"ל
דלא אתו רבים ומבטלי מחיצתא הא א"ר
אלעזר דהא זימנא * דתנן רבי יהודה אומר
אם היתה דרך רה"ר מפסקתן יסלקנה לצדדין
והכ"א אינו צריך * רבי יוחנן ור"א דאמרי
תרווייהו כאן הודיעך כחן של מחיצות אי
מהתם הוה אמינא כאן ולא סבירא ליה קא
משמע לן כאן וסבירא * ליה ולימא הא ולא
בעי הק * חדא מכלל הביראתה איתמר: מותר
להקריב לבאר וכו': * תנן התם לא יעמוד
אדם ברשות הרבים וישתה ברשות היחיד
ברשות היחיד וישתה ברשות הרבים אלא אם
כן מבנים ראשו ורובו למקום שהוא שותה
וכן

קטן שלא יוכל להכניס בו שמי ידיו ועוד נראה לפרש דלא דמי
למשמין ורק דהכא כשצולעם מיד חשיבי כנחין אע"ג דלמיס
נחיס עד שיגיעו למעיו משום דצבטלי אגז גופו והוי עקירה
והנחה צדד רשותא והכי נמי אמר רבא צפ' המוציא (שבת ד' פ).
הוציא שמי אמות וכתבן כשהוא מהלך חייב דכתיבתן זו היא
הנחתן ואמי נמי שפיר מתנינן דלמרו לו * גבי יש אוכל
אכילה אחת כו' ר' מאיר אומר אם היה שבת והוציא צפוי חייב
והשתא היכי חשיב הוצאה צדדי הנך הא צעדינא דמיחייב
ועירובו דהיינו צעעת הנחת גרון אכתי לא מיחייב אהוצאה עד שינוחו צמקס
אם היתה דרך רה"ר מפסקתן יסלקנה לצדדין
והכ"א אינו צריך * רבי יוחנן ור"א דאמרי
תרווייהו כאן הודיעך כחן של מחיצות אי
מהתם הוה אמינא כאן ולא סבירא ליה קא
משמע לן כאן וסבירא * ליה ולימא הא ולא
בעי הק * חדא מכלל הביראתה איתמר: מותר
להקריב לבאר וכו': * תנן התם לא יעמוד
אדם ברשות הרבים וישתה ברשות היחיד
ברשות היחיד וישתה ברשות הרבים אלא אם
כן מבנים ראשו ורובו למקום שהוא שותה
וכן

דילמא כיון דהיתר פסין אינו אלא משום
מים והרי יבשו ואסור. ואלל פסי
ביראות קאי: גלוס נעשים מחילה.
כלומר כלום הותרה מחילה כזו אלא
משום מים: יבשו מים שצבת. וחזרו
וצלו בשמים בו ביום מאי בין אמרינן
חזרו פסין להיתרן הראשון לטלטל
צמקס: מיניה דמר. רבה שהיה
רבו: וצלו מים שצבת לא קמעיא
לי. דמותה דהא קיימת לן כל מחילה
הנעשית שצבת שמה מחילה: לא
שנו. דשמה מחילה: אלא לזרוק.
שזורק מרשות הרבים לתוכה חייב
דמלאורייתא ודאי מחילה היא: אזל
לטלטל אסור. דרבנן גזר עליה:
אמורד איתמר. וקנסא קנסא אזל
שוגג מותר והא דנעשית מאליה כל
שכן דמותה: הזורק. מרשות הרבים
לבין הפסין של ביראות: חייב.
טעמא דרשות היחיד מעלייתא הוא:
אי לאו מחילה. מחלוצייתא היא
לשויה מיהא רשות היחיד לזריקה: היכי שרו רבנן למלאות. ולהוציא
מרה"ר לרה"ר משום דוחק: לעין פסי ביראות. ואין שם צור:
מפסקתן. שאין שם דרך אלא בין הפסין יסלקנה לצדדין דלמי
דיקת רבים ומצבטלי מחילות: כאן הודיעך. חכמים כמה גדול כחן
של מחילות דלא מיצבטלי משום בקיעת רבים: מוסר להקריב כו'.
פרישנא לה לכולה מתני' בריש פירקין [י:]: אלא א"כ היינו ראשו
ורובו. דחיישי' שמה ימשך גופו למקום רגליו ויוציא הכלי עמו:
וכן

(א) מ"ל דכרה"י.